

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur
De heer J. van Essen
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 3 maart 2026

betreft nadere vragen met betrekking tot de wijziging van de verordening ontbossingsvrije producten (EUDR)

ons kenmerk 180039

Geachte heer Van Essen,

In haar vergadering van 27 januari 2026 heeft de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit besloten om in nader schriftelijk overleg te treden met u over de wijziging van de verordening ontbossingsvrije producten (EUDR) (E250029)¹. In dit kader wensen de leden van de fracties van de **SP**, mede namens de leden van de fractie **GroenLinks-PvdA**, en het lid van de **Fractie-Visseren-Hamakers** u de volgende vragen en opmerkingen voor te leggen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de SP

De leden van de **SP**-fractie hebben kennisgenomen van het voorstel van de Europese Commissie tot aanpassing van de EU-verordening ontbossingsvrije producten² en de brief van de staatssecretarissen over de kabinetsinzet.³ Zij hebben hier enkele vragen over.

De leden van de SP-fractie maken zich zorgen over de versoepeling van de EUDR. Zij vragen zich af in hoeverre duidelijkheid over of producten ontbossingsvrij zijn wordt vertroebeld door micro- en kleine primaire marktdeelnemers (MSPO's) en downstream-marktdeelnemers bepaalde vrijstellingen te geven?⁴ In hoeverre blijft het duidelijk voor eindconsumenten, zoals huishoudens en bedrijven, of de producten die zij kopen voldoen aan de richtlijnen? Ziet u het risico dat downstream-marktdeelnemers producten inkopen die niet voldoen aan de richtlijnen en tijdens verwerking mengen met producten die wel aan de richtlijnen voldoen?

¹ [COM\(2025\)652](#), voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) 2023/1115 betreffende bepaalde verplichtingen van marktdeelnemers en handelaren.

² [COM\(2025\)652](#), voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) 2023/1115 betreffende bepaalde verplichtingen van marktdeelnemers en handelaren.

³ Kamerstukken I, 2025/2026, 22.112, JP.

⁴ Zie: Kamerstukken I, 2025/2026, 22.112, JP, pag. 2.

datum 3 maart 2026

ons kenmerk 180039

blad 2

Kan de regering duidelijkheid scheppen over de verschillen tussen zorgvuldigheidsverklaring en de eenmalige vereenvoudigde verklaring voor MSPO's?⁵ Welke informatie hoeven MSPO's niet aan te leveren? Welke zekerheden hebben eindconsumenten en downstream-marktdeelnemers dat producten van MSPO's voldoen aan de richtlijnen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de Fractie-Visseren-Hamakers

Het lid van de **Fractie-Visseren-Hamakers** heeft met interesse kennisgenomen van het Verslag van een schriftelijk overleg met de staatssecretaris van LVVN over de wijziging van de verordening ontbossingsvrije producten (EUDR).⁶ Naar aanleiding van dit verslag heeft het lid een aantal vervolgvragen.

1. Hoe kijkt u aan tegen de afzwakking van de EUDR? Hoe kijkt u naar de appreciatiebrief van het voorgaande kabinet?⁷
2. Hoe gaat u zich in Europa verhouden tot de voorgestelde maatregelen met betrekking tot het afzwakken van de EUDR? Bent u voornemens in Europa te pleiten voor het behoud van de originele, niet-afgezwakte EUDR?⁸
3. Erkent u dat de originele EUDR ook tekortschiet omdat producten als maïs, varkens- en kippenvlees niet afdoende worden meegenomen?
4. Erkent u dat het uitstellen van de invoer en handhaving van de EUDR leidt tot meer schade aan bossen en biodiversiteit? Zo ja, bent u voornemens hier maatregelen tegen te treffen? Zo ja, welke maatregelen? Zo nee, waarom niet?
5. Zorgt de wijziging van de verordening ontbossingsvrije producten (EUDR) voor meer biodiversiteitsverlies buiten bosgebieden?
6. Erkent u dat er ook direct minder veevoer (soja) wordt geïmporteerd uit Zuid-Amerika dat tot stand is gekomen door ontbossing als minder dieren worden gehouden en gefokt in Nederland? Bent u het met het lid van de fractie Visseren-Hamakers eens dat het integraal benaderen van natuur- klimaat-, en dierenwelzijnsproblematiek kan zorgen voor oplossingen op de verschillende beleidsterreinen gezamenlijk? Bent u voornemens vraagstukken op het gebied van ontbossing en veehouderijen integraal te benaderen in toekomstig beleid?

Micro en kleine primaire marktdeelnemers en downstreammarktdeelnemers hoeven niet langer een zorgvuldigheidsverklaring aan te leveren, leest Fractie-Visseren-Hamakers in de brief van de staatssecretaris van LVVN van 7 november 2025.⁹

7. Wat voor bedrijven vallen precies onder micro en kleine primaire marktdeelnemers en downstreammarktdeelnemers? Het lid ontvangt graag de volgende gegevens:
 - a. De definitie van klein en micro;
 - b. Het aantal bedrijven in beide categorieën;
 - c. Welke producten deze categorieën voornamelijk betreffen;
 - d. Of dit bedrijven uit Europese landen of derde landen zijn.
8. Wat zijn de concrete gevolgen voor de ontbossing binnen én buiten Europa nu deze MSPO's geen zorgvuldigheidsverklaring meer hoeven in te dienen?

⁵ Zie: Kamerstukken I, 2025/2026, 22.112, JP, p. 2.

⁶ Kamerstukken I, 2025/2026, 30.196, N.

⁷ Het BNC-fiche is vervangen door de kabinetsappreciatiebrief, zie Kamerstukken I, 2025/2026, 22.112, JP

⁸ Verordening (EU) 2023/1115 van het Europees Parlement en de Raad van 31 mei 2023 inzake het op de markt aanbieden en uitvoeren van bepaalde grondstoffen en producten die verband houden met ontbossing en bosdegradatie en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 995/2010, PbEU 2023, L 150.

⁹ Zie: Kamerstukken I, 2025/2026, 22.112, JP, p. 2

datum 3 maart 2026

ons kenmerk 180039

blad 3

Het voornoemde lid leest dat de Europese Commissie de afgelopen jaren maatregelen heeft getroffen om bedrijven te helpen om administratieve lasten te verminderen. Er zijn handleidingen, richtsnoeren en een document met veel gestelde vragen ontwikkeld. Er is ook een application programming interface (API) ontwikkeld dat automatische koppeling van bedrijfs-IT-systemen met het EUDR-informatiesysteem mogelijk maakt voor een soepelere indiening én er is door de EC aangegeven dat bedrijven maar één zorgvuldigheidsverklaring per jaar hoeven in te dienen.¹⁰

9. Waarom is er, nadat uitvoerige hulp voor bedrijven is opgezet om administratieve lasten te verminderen, alsnog besloten om micro en kleine primaire marktdeelnemers en downstreammarktdeelnemers uit te sluiten van het indienen van een zorgvuldigheidsverklaring?

Het lid van de Fractie-Visseren-Hamakers wijst erop dat de volgende vraag eerder is gesteld aan de vorige bewindspersoon. Voornoemd lid verneemt echter graag hoe de huidige bewindspersoon hierover oordeelt. Wat doet u voor de bedrijven die hebben geïnvesteerd om zich te houden aan de nieuwe regels? Dit is voor hen een oneerlijke situatie, ze houden zich volgens voornoemd lid aan de wet, maar worden nu benadeeld.

De commissie ziet uit naar de beantwoording van bovenstaande vragen en verzoekt u deze uiterlijk **vrijdag 3 april 12:00 uur** aan de Eerste Kamer aan te bieden.

Hoogachtend,

G.J. Oplaat

Voorzitter van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

¹⁰ Zie voor alle maatregelen: Kamerstukken I, 2025/2026, 22.112, JP, p. 2-3.